

Informatie portefeuillehouder t.b.v. de concept motie 2023-07-13n 'inschrijving arbeidsmigranten Basisregistratie Personen (BRP)

Uit het eerste deel van de motie:

3. "Sinds oktober 2022 registreren gemeenten het tijdelijk verblijfadres, telefoonnummer en e-mailadres van mensen die korter dan 4 maanden in Nederland blijven voor werk of studie. De overheid kan daardoor bijvoorbeeld beter controleren of zij in veilige omstandigheden wonen. Om tijdelijke verblijfadressen van arbeidsmigranten in de Basisregistratie Personen (BRP) vast te kunnen leggen, is de Wet basisregistratie personen gewijzigd. Eerder werd alleen van mensen die langer dan 4 maanden in Nederland verbleven, het verblijfadres geregistreerd." ([website Rijksoverheid](#))

Reactie/informatie op dit stuk van de motie:

De tekst waarnaar verwezen wordt op de website Rijksoverheid is niet compleet en verwarrend. Ten aanzien van de inschrijving van arbeidsmigranten die korter dan 4 maanden in Nederland werken geldt de volgende wet- en regelgeving:

- Arbeidsmigranten die korter dan 4 maanden in Nederland gaan werken moeten zich in de zogenaamde RNI laten registreren (registratie Niet-ingezetenen). Registratie in de gemeente waar de arbeidsmigrant verblijft is pas aan de orde wanneer een arbeidsmigrant langer dan 4 maanden aaneengesloten in Nederland gaat werken en verblijven.
- 'De RNI is een lijst van personen die niet of slechts tijdelijk in Nederland wonen, maar die wel een relatie hebben met de Nederlandse overheid. In de RNI staan bijvoorbeeld de persoonsgegevens van Nederlanders die naar het buitenland zijn vertrokken, grensarbeiders of arbeidsmigranten die voor een korte periode in Nederland verblijven'.
 - o Deze gegevens staan in de RNI: naam, geboortedatum, geboorteplaats, geslacht, nationaliteit, woonadres buiten Nederland, tijdelijk verblijfadres in Nederland (indien van toepassing), contactgegevens, verblijfstitel, [burgerservicenummer](#) (BSN)
- De RNI registratie is een wettelijke, landelijke registratie. Dus niet op gemeentelijk niveau. Er zijn 19 zogenaamde RNI-gemeenten met een RNI-loket waar men zich kan laten inschrijven in deze landelijke registratie. Dat is dus een ander 'loket' dan het loket burgerzaken van de betreffende gemeente. De RNI gemeente het dichtst bij de gemeente Noordoostpolder in de buurt is Zwolle.
- Een RNI registratie is nodig om seizoensarbeid korter dan 4 maanden te kunnen verrichten, onder andere omdat je daarmee een BSN (Burger Service Nummer) krijgt. Vrijwel altijd zijn het de uitzendbureaus waar de migranten werken die met de arbeidsmigranten naar het betreffende RNI-loket gaan voor inschrijving en dit begeleiden.
- Op dit moment kunnen gemeenten nog niet alle in de RNI geregistreerde gegevens inzien. Wel de naam, geboortedatum en land van herkomst, maar bijvoorbeeld nog niet de tijdelijke verblijfplaats. Daardoor heb je als afzonderlijke gemeente op dit moment nauwelijks/geen zicht op wie er met een RNI -inschrijving in jouw gemeente verblijven of werken. De Rijksoverheid is aan het voorbereiden dat alle gemeenten in de loop van dit jaar inzicht krijgen in de totale gegevens die in de RNI zijn vastgelegd.
- Bij het raadplegen van de RNI is de vraag hoe actueel de gegevens in de RNI zijn. De bereikbaarheidsgegevens worden geregistreerd als de arbeidsmigrant zich voor het eerst inschrijft bij het RNI-loket. De gegevens worden alleen bijgewerkt op initiatief van de arbeidsmigrant zelf. Hij of zij kan wijzigingen doorgeven met een wijzigingsformulier bij het RNI-loket. Er wordt gewerkt aan een mogelijkheid dit online door te geven. Arbeidsmigranten spreken echter vaak geen Engels of Nederlands. Daarnaast is er sprake van een hoge mate van laaggeletterdheid en beperkte digitale vaardigheden. Ook verhuizen arbeidsmigranten vaak van locatie. En uitzendbureaus hebben er geen belang bij dat gegevens actueel zijn. Dus ook als wij als gemeente inzicht krijgen in de RNI gegevens is het de vraag of deze actueel zijn/blijven.

Tweede deel van de Motie

'van mening dat

1. de gemeente zich in heeft gezet (en zich structureel inzet) voor de inschrijving van arbeidsmigranten die langer dan 4 maanden verblijven in onze gemeente;

2. in de rapportages nog geen blijkt wordt gegeven van de inschrijving voor een verblijf korter dan 4 maanden, zoals het rijk aangeeft en de wet BRP heeft gewijzigd op dit punt,

verzoekt het college

in de begroting het speerpunt (en de middelen) op te nemen voor inschrijving van arbeidsmigranten die korter dan 4 maanden verblijven'

Antwoord op het verzoek in de motie:

Het is van belang dat arbeidsmigranten zijn ingeschreven. Alleen dan kunnen zij bijvoorbeeld een BSN aanvragen of een zorgverzekering nemen.

De verantwoordelijkheid voor het inschrijven van arbeidsmigranten die korter dan vier maanden in Nederland verblijven ligt bij de RNI-gemeenten. Deze motie kan daarom in deze vorm niet uitgevoerd worden. Dat is ook niet nodig. De Rijksoverheid is namelijk aan het voorbereiden dat alle gemeenten in de loop van dit jaar inzicht krijgen in de totale gegevens die in de RNI zijn vastgelegd. Daarmee beschikt de gemeente Noordoostpolder over de gegevens van zowel de arbeidsmigranten die korter dan 4 maanden in de Noordoostpolder verblijven (en zich hebben ingeschreven in de RNI) als de arbeidsmigranten die zich langer dan 4 maanden in Nederland vestigen en zich bij de gemeente Noordoostpolder hebben ingeschreven.

Achtergrond informatie voor de portefeuillehouder:

De kanttekening bij bovenstaande is dat niet alle arbeidsmigranten zich inschrijven. Of dat de gegevens niet actueel zijn. Zij verblijven bijvoorbeeld al twee jaar in Nederland op een RNI status. Of vertrekken naar het land van herkomst zonder zich uit te schrijven.

Op dit moment, met de huidige middelen en gegevensbronnen, kunnen gemeentes niet goed monitoren welke- en hoeveel arbeidsmigranten in de gemeente verblijven/gehuisvest zijn. Dat komt enerzijds omdat arbeidsmigranten niet altijd worden ingeschreven in de RNI of in de gemeente en we daarom niet weten hoe veel er zijn en waar zij verblijven. En wanneer arbeidsmigranten wel zijn ingeschreven kunnen zij niet zomaar gevonden worden. Er is geen filter 'arbeidsmigranten'. Je kunt zoeken op secundaire kenmerken zoals land van herkomst en woonadres, maar dat geeft een vervuild beeld. Niet iedereen uit bijvoorbeeld Polen is arbeidsmigrant. En niet iedereen woont in een zogenaamde huisvestingslocatie voor arbeidsmigranten.

Met het inzicht in de RNI gegevens later dit jaar wordt dat iets completer, maar ook dit is een niet compleet en actueel beeld.

Of alle arbeidsmigranten zich inderdaad inschrijven is eveneens de vraag. De gemeente Noordoostpolder is daarvoor (bijna) volledig afhankelijk van de inzet van de uitzendbureaus. Er vinden regelmatig gesprekken plaats met de uitzendbureaus over de regels en procedures. Het aantal inschrijvingen blijft echter (ver) achter bij onze inschatting van het aantal arbeidsmigranten dat in Noordoostpolder woont. Eén uitzendbureau is redelijk actief met inschrijvingen. Overige uitzendbureaus melden zich onregelmatig en sporadisch met nieuwe medewerkers.

Beter inzicht krijgen in de situatie van arbeidsmigranten en sturen op inschrijving in de RNI of BRP kan (alleen) door langdurige campagnes waarbij herhaald controles worden uitgevoerd op locatie door handhaving en de toezichthouder BRP van de gemeente. Dan kan de situatie gemonitord worden en ingezet op inschrijving. Op dit moment is er alleen capaciteit beschikbaar om te reageren op meldingen, niet om proactief te controleren en monitoren. VTH kan alleen iets met een melding als het 'ander gebruik dan normaal betreft'. Dus als het aantal bewoners en de gezinssamenstelling in strijd is met het bestemmingsplan.

Naar aanleiding van het rapport Roemer is er landelijke wet- en regelgeving in ontwikkeling om arbeidsmigranten beter te kunnen monitoren en ondersteunen. Ook de wet goed verhuurderschap heeft hier invloed op. We volgen deze ontwikkelingen en de mogelijkheden die dit biedt.